

Sygn. akt. IV Ka 405/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Głowacki (spr.)

Sędziowie SSO Joanna Żelazny

SSR del do SO Marcin Myczkowski

Protokolant Jowita Sierańska

przy udziale L. K. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013r.

sprawy **A. M.**

oskarżonej z art.218§1 a kk.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej

z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt II K 215/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Fabrycznej do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej oskarżył M. M. i A. M. o to, że:

w okresie od listopada 2005r. do listopada 2007r. we W., działając wspólnie i w porozumieniu, będąc współwłaścicielem firmy (...) sp. c. z/s we W. przy ul. (...), wykonując obowiązki płatnika, nie odprowadzali składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, czym uporczywie naruszała prawa zatrudnionych w firmie pracowników wynikające z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego finansowanego przez ubezpieczonych, narażając w ten sposób ZUS oraz pracowników na straty w wysokości nie mniejszej niż 74 519,35 zł, a w tym:

-nie odprowadzali składek na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej przez płatnika w kwocie łącznej 25 563,87 zł za pracowników:

M. C. w listopadzie 2005r, w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia 2006r. do września 2007r., w listopadzie 2007r. a łącznej kwocie 5 650,85 zł,

S. S. w miesiącu listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia 2006r. do lutego 2007r. w łącznej kwocie 2 273,88 zł,

T. R. (1) w okresie od sierpnia do grudnia 2006r. w łącznej kwocie 1075,41 zł,

T. T. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia do października 2006r. w łącznej kwocie 1 871,40 zł,

K. P. w okresie od sierpnia do września 2006r., w łącznej kwocie 567,54 zł

T. R. (2) w maju 2006r. oraz w okresie od sierpnia do października 2006r. w łącznej kwocie 653,60 zł

D. Ł. w listopadzie 2006r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia 2006r. do czerwca 2007r. w łącznej kwocie 3 612,90 zł

M. J. (1) w maju 2006r., w okresie od sierpnia do grudnia 2006r. w łącznej kwocie 1294,29 zł

M. N. w maju 2006r., w okresie od sierpnia 2006r. do lipca 2007r. od września do października 2007r. w łącznej kwocie 2 967,96 zł

K. K. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., w okresie od sierpnia 2006r. do października 2007r. w łącznej kwocie 4 404,92 zł,

M. O. w maju 2006r., w okresie od sierpnia 2006r. do listopada 2006r. w łącznej kwocie 1 197,12 zł

- nie odprowadzili składek na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonych w łącznej kwocie 26 465,16 zł za pracowników:

M. C. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia 2006r. do września 2007r. w łącznej kwocie 5 789,49 zł

S. S. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., w okresie od sierpnia 2006r. do lutego 2007r. w łącznej kwocie 2 377,20 zł

T. R. (1) w okresie od sierpnia do grudnia 2006r. w łącznej kwocie

1 115,82 zł

T. T. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia do października 2006r. w łącznej kwocie 1 964,55 zł

K. P. w okresie od sierpnia do września 2006r. w łącznej kwocie 581,76 zł

T. R. (2) w maju 2006r. w okresie od sierpnia do października 2006r. w łącznej kwocie 677,68 zł

D. Ł. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r. w okresie od sierpnia 2006r. do czerwca 2007r. w łącznej kwocie 3 808,50 zł

M. J. (2) w maju 2006r., w okresie od sierpnia do grudnia 2006r. w łącznej kwocie 1 342,89 zł

M. N. w maju 2006r. w okresie od sierpnia 2006r. do lipca 2007r. od września do października 2007r. w łącznej kwocie 3 058,59 zł

K. K. w listopadzie 2005r., w okresie od marca do maja 2006r., od sierpnia 2006r. do października 2007r. w łącznej kwocie 4 508,45 zł

M. O. w maju 2006r., w okresie od sierpnia do listopada 2006r. w łącznej kwocie 1240,23 zł,

- nie odprowadzili składek na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 22 490,32 zł;

tj. o czyn z art.218§2 kk. i art.284§1 kk. w zw. z art.11§2 kk. w zw. z art.12 kk.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej wyrokiem z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt II K 215/12:

I. Oskarżonych M. M. i A. M. uznał za winnych popełnienia zarzucanego im czynu opisanego w części wstępnej wyroku, który zakwalifikował z art.218§1a kk. i za to na podstawie art.218§1a kk. wymierzył im kary po 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art.69§1 i §2 kk. w zw. z art.70§1 pkt.1 kk. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym na okresy próby lat 2 (dwóch),

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat E. S. kwotę 1151,28 zł złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu,

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. K. kwotę 1151,28 zł złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu,

V. na podstawie art.624§1 kpk i art.17 ust.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych i nie wymierzył im opłaty.

Wyżej wskazany wyrok w całości zaskarżył obrońca oskarżonej A. M., zarzucając:

1. na podstawie art.438 pkt.1 kpk obrazę prawa materialnego poprzez błędne przyjęcie, że zachowanie oskarżonej wyczerpuje znamiona przestępstwa stypizowanego w przepisie art.218§1a kk., mimo iż z prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych przez Sąd I instancji w sposób jednoznaczny wynika, że postępowanie oskarżonej nie wypełnia dyspozycji tego przepisu, w szczególności zaś oskarżona nie miała zamiaru popełnienia czynu zabronionego opisanego we wskazanym przepisie,

2. na podstawie art.438 pkt.1 kpk obrazę prawa materialnego, tj. art.218§1a kk. w zw. z art.28§1 kk. poprzez błędne przyjęcie, że zachowanie oskarżonej wypełniło znamiona czynu opisanego w przepisie art.218§1a kk.;

3. na podstawie art.438 pkt.2 kpk obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. przepisu art.424§1 pkt.2 kpk poprzez jego niezastosowanie i niewyjaśnienie podstawy prawnej zaskarżonego wyroku.

Obrońca oskarżonej, powołując się na przytoczone wyżej zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej A. M. od zarzucanego jej czynu oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Apelacja częściowo zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy na treść art.436 kpk, zgodnie z którą Sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko apelującego, iż Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisu art.424§1 pkt.2 kpk. Uchybienie przez Sąd Rejonowy wymaganiom tego przepisu jest oczywiste. Analiza pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji w istocie nie wyjaśnił podstawy prawnej zaskarżonego wyroku. Przypisując oskarżonej sprawstwo i winę w zakresie występkę z art.218§1a kk. sąd meriti, po

dokonaniu ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego, nie wskazał, dlaczego zachowanie przypisane A. M. miało wyczerpać znamiona przestępstwa z art.218§1a kk. W szczególności zaś nie wyjaśnił, dlaczego zachowanie to miało nosić cechy uporczywości przyjętej w opisie zarzucanego czynu. Znamionym jest przy tym, że występki z art.218§1a kk. jest przestępstwem umyślnym, które w zależności od postaci czynności sprawczej popełnić można tylko w zamiarze bezpośrednim ("złośliwie") oraz zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym, gdy spełnione jest znamię uporczywości. Sąd Rejonowy w swych rozważaniach pominął jednak kwestię zamiaru, z jakim działać miała oskarżona.

W świetle powyższego stwierdzić należy, iż zignorowanie przez Sąd I instancji obowiązku wyjaśnienia przyczyn, z powodu których wydał orzeczenie lub jego istotną część nie tylko utrudnia, ale wręcz uniemożliwia merytoryczną kontrolę wyroku. Kontrola prawidłowości orzeczenia, którą dokonuje Sąd w toku postępowania odwoławczego nie może opierać się o domniemania co do motywów, które powodowały Sądem meriti wydającym wyrok, lecz winna odnosić się in concreto do poszczególnych zarzutów postawionych przez apelującego wobec równie klarownych rozstrzygnięć (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 08.09.2011 r., sygn. akt II AKa 239/11).

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy będąc pozbawionym możliwości rzetelnej kontroli trafności zaskarżonego orzeczenia, nie przesądzając w kwestii sprawstwa i winy oskarżonej, zobligowany był do uchylecia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy uwzględni wszystkie wskazane wyżej uwagi Sądu Okręgowego, zaś przeprowadzając postępowanie dowodowe będzie miał na względzie treść art.442§2 kpk. Jednocześnie całość materiału dowodowego Sąd I instancji będzie obowiązany poddać wszechstronnej analizie, dążąc do poczynienia precyzyjnych ustaleń w zakresie wszystkich elementów stawianego A. M. zarzutu i bacząc na istotę znamion przestępstwa z art.218§1a kk. W przypadku zaś ewentualnego stwierdzenia sprawstwa i winy oskarżonej Sąd I instancji szczegółowo odniesie się w motywach swego rozstrzygnięcia do każdego ze znamion zarzucanego w sprawie występku. Jednocześnie odniesie się do argumentów dotyczących dwóch pierwszych z zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonej, gdyż ich rozpoznanie przez Sąd Okręgowy było niemożliwe na obecnym etapie postępowania.